

Kontakt

Jimmy Pettersson
Tfn 08 39 94 46
jimmy.pettersson@srf.nu
Diarienummer: JU2026/01595
Diarienummer SRF: 054-2026

2026-10-20

Till

Justitiedepartementet

Remissvar av promemorian Ett statligt identitetskort (JU2026/01595)

Inledning

Synskadades Riksförbund, SRF, är landets främsta företrädare för personer som har en synnedsättning eller som är blinda. Vi lämnar härmed vårt remissvar över promemorian ett statligt identitetskort.

Synpunkter på kapitel 5 det statliga identitetskortet

Synskadades Riksförbund tillstyrker promemorians förslag. Vi anser dock att förslaget skulle behöva kompletteras. I avsnitt 5.5 föreslås vad som behöver finnas med på det statliga identitetskortet. Oavsett nivå måste det statliga identitetskortet vara möjliga att identifiera för personer som är blinda eller som har en synnedsättning. Identitetskorten behöver därför förse med en taktil prägel för att öka möjligheten att känna igen dem. Goda kontraster och stor stil behöver också beaktas i utformningen. SRF anser att dessa aspekter är så pass viktiga att de måste arbetas in i förslaget i stället för att hänskjutas till regeringen eller till den myndighet som regeringen utser som ansvarig för detaljutformningen.

Synskadades Riksförbund

Sandsborgsvägen 52
Box 90277, 120 24 Stockholm
Org.nr: 802007-3436

08-39 90 00
info@srf.nu
srf.nu

Pg: 4869-4
Bg: 573-31 91
Pg för gåvor: 90 00 90-2

Synpunkter på kapitel 6 den statliga e-legitimationen

Synskadades Riksförbund tillstyrker förslagen om en statlig e-legitimation. Vi tror att en statlig e-legitimation har goda möjligheter till att bidra till att minska det digitala utanförskap som många synskadade upplever. Bristen på digital inkludering är speciellt tydlig när det gäller e-tjänster. En förklaring är att många synskadade inte kan använda mobilt bank-id.

SRF anser dock att det är olyckligt att viktiga komponenter i utformningen av hur en statlig e-legitimation kommer att fungera i praktiken enligt förslaget hänskjuts till regeringen eller till den myndighet som regeringen bestämmer. SRF ser att det finns utmaningar som måste lösas när det gäller en statlig e-legitimation. Vi framförde detta redan i vårt remissvar av delbetänkandet En säker och tillgänglig statlig e-legitimation, SOU 2023:61.

En e-legitimation på kontaktlöst kort passar inte alla. Eftersom många synskadade har svårt att skaffa en mobil e-legitimation på egen hand anser Vi att staten, parallellt med en e-legitimation på kort, också ska tillhandahålla en mobil e-legitimation, som det ska gå att få hjälp att installera.

En e-legitimation på kontaktlöst kort måste vara tillgänglig och användbar för personer som har en synnedsättning eller som är blinda. Om biometrisk autentisering ska kunna användas är det därför viktigt att även den som inte kan fokusera på en skärm med ögonen eller som har ögonproteser kan använda ansiktsgenkänning. de vanliga applikationer som är till för allmänheten måste kunna nyttjas också av den som är synskadad.

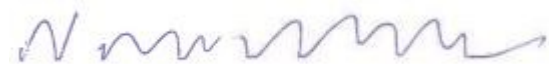
Det är ytterst viktigt att den som använder skärmläsare (tal och punktskrift) eller förstoringshjälpmedel kan kontakta en supportfunktion som har kompetens kring att använda dessa hjälpmedel tillsammans med den statliga e-legitimationen. Om den statliga e-legitimationen förses med en kod som är nödvändig för att kunna aktivera den behöver synskadade också kunna få tillgång till koden.

Detta borde kunna göras antingen av polismyndigheten vid uthämtningstillfället, eller via den supportfunktion som vi nämner ovan.

Övriga synpunkter

I samband med ansökan om statligt identitetskort eller statlig e-legitimation krävs som huvudregel att den som ansöker inställer sig fysiskt hos passmyndigheten, dvs polisen. Vi vill peka på att rätten till färdtjänst och färdtjänstens faktiska utformning idag kraftigt försvårar synskadades möjligheter att ta sig till en polisstation. På samma sätt inverkar dagens tillämpning av lagen om stöd och service och socialtjänstlagen det svårt att med hjälp av ledsagarservice ta sig till en polisstation. För att skyldigheten att personligen inställa sig ska fungera för våra medlemmar måste rätten till färdtjänst och möjligheten till en flexibel och kostnadsfri ledsagning garanteras. I båda dessa fall krävs att lagstiftningen förtydligas. För att även synskadade ska kunna boka tid för ansökan om pass eller statligt identitetskort på lika villkor måste bokning kunna göras via en e-tjänst som uppfyller tillgänglighetskrav och via en telefonkundtjänst utan långa kötider. Om dessa förutsättningar inte uppfylls kommer synskadade att utestängas från möjligheten att ansöka om dessa handlingar.

Niklas Mattsson

Förbundsordförande
Synskadades Riksförbund